

POLEMICA

Errada important

En la nostra «Polemica» anterior ens escapà una errada important. On deia: «No volem esclafar els capitalistes. El que volem és el capitalisme», havia de dir: «No volem esclafar els capitalistes. El que volem esclafar és el capitalisme.»

(Continuació)

Hi ha en les argumentacions dels nostres amics, un fet, digue de remarcar-se. I és que sembla que desconguin els teoritzadors de la moral socialista. És possible? Ells prenen uns quants preceptes del Cristianisme, i els bategen amb el nom de moral socialista... Una mena de reminiscència del «nouveau christianisme» de Saint-Simon... I no és pas això, amics. Nosaltres no coneixem altra moral socialista que la predicada en llibres, revistes, articles, conferències, mitjans, etc. etc., per Marx, Bebel, Douai, Stern, Davidson, Engels, Kautsky, Liebenecht, Gorter, Dietzen, etc. (Oh, moral femenina, predicada pel Dr. Marburg dins el *Protocoll des Parteitages!*) I d'aquesta moral no sabem que el reformisme marxista de Bernstein, Schönlank, Held, Meuger i Hertzka, n'hagi canviat res. Una prova del que diem és l'aplicació que en fan els dictadors russos. Tenim a ja vista, entre altres documents, el **qüestionari que sobre relacions sexuals i sobre altres coses que ens callem, obliguen els soviets a respondre als adolescents d'ambdós sexes que assisteixen a les escoles soviètiques.** Voldriem copiar-lo però... no ens atrevim. És un document que ens ha fet enrogir de vergonya, a pesar de què ja estem acostumats a tot i no ens escandalitzem per res. No el reproduïm, doncs, en consideració a què El Temps va a totes les mans. Però el tenim a disposició dels amics i lectors adults que vulguin consultar-lo. Els nostres amics constatarien com la moral socialista posada en pràctica per l'amic Lenin i per l'amic Stalin, no és precisament la seva...

El que els passa, a la immensa majoria de redactors del nostre col·legi és més clar que l'aigua. Ells no han sabut fer la distinció que hem fet nosaltres. No han sabut veure que, en l'aspecte social, per exemple—ja que sembla que sigui el que mes els interessa—una cosa són les doctrines socials cristianes, defensades a ultrança per l'Església, i una altra cosa són la caterva de catòlics potentats—indígenes, en la seva majoria—que no han vacil·lat en fer servir els nostres ideals religiosos d'escut per a seguir explotant al pobre, al desvalgut, a l'oprimit. No han sabut fer aquesta distinció... I en lloc d'ajuntar-se a nosaltres per a formar els partits que neixeran de la democràcia cristiana, els quals

esdevenen, de dia en dia, l'única esperança de pau social, s'han passat a les files enemigues que constitueixen la negativa mes contundent als valors del nostre poble tan democràtic, i tan rebel a tota coacció vexant, precisament, pel caracter cristià de la seva civilització. Ho sentim, sincerament!

NOSALTRES SOCIALISTES?

Ens acusen d'haver fet confessió de socialisme... No es pas exacte. Hi ha una infinitat de paraules que tenen, en un moment historic determinat una significació que, moltes vegades, res no te a veure amb l'origen llur. Tothom sap que, en parlar de socialisme, hom es refereix al moviment marxista, encara que sigui considerat, a través de tots els revisionismes posteriors. No es lícit, doncs, titllar-nos de socialistes pel sol fet de què el nostre moviment social—com tots—es basi en la crítica de l'estat social treat pel liberalisme econòmic, Quan avui es parla de socialisme, ningú no pensa amb els socialistes anteriors a Marx—Saint-Simon, Owen, Fichte, Blanc, Lasalle etc.—sinó, únicament, amb el que deu el seu origen a les concepcions marxistes. I, els nostres amics saben, tan perfectament com nosaltres, que el socialisme actual no es una doctrina purament econòmica, amb la qual, potser coincidiríem. Es un moviment que opina de tot: en qüestions de religió, de moral, de pedagogia, fins d'art, etc. I d'aquí que nosaltres militem en els rengles d'enfront.

No creguin però, els nostres amics que arribéssim a un acord en materia econòmica. Els dos moviments parteixen d'un mateix punt: la crítica de l'estat de coses actual. Caminen, si es vol, una part inicial de llurs evolucions, units. Però arriben a conclusions, diametralment, oposades. Hi ha un moment, en què l'avenç en el sentit inicial, es considerat per a nosaltres com atemptatori a la llibertat humana, i per això, no seguim avant. Ara, que la nostra solució final, es més avançada que la del mateix socialisme.

El Socialisme fou censurat durament, en la «De rerum novarum» per Lleó XIII i en la «Quadragesimo anno» de Pius XI es refutat novament. Com ho seriem nosaltres?

No som socialistes, doncs. El confusióisme que podria neixer en l'apreciació del punt d'origen dels dos grans moviments, resta aclarit. Socialistes anteriors a Marx ja proclamaven l'amor lliure (Enfantin) amb la qual cosa, queda demostrat que la nostra divergència ja data de les èpoques pre-marxistes.

Respecte a la identificació del socialisme amb el comunisme i que «Lluita» sembla tenir cura especial en senyalar, en res no sabriem rectificar. El comunisme es la resul-

tant matemàtica del socialisme. Podriem aportar una sèrie de proves, però... per que insistir, sobre aquest punt, si el fundador del socialisme actual—Carles Marx—començà la seva carrera d'agitador escrivint, precisament un «manifest comunista» Els nostres amics hauran de convindre amb nosaltres que les Corts Espanyoles han ultrapassat els límits del tendre i angelical socialisme de càtedra. I no obstant, tots els diputats es deuen haver sentit una pila de vegades cada dia el mot «reaccionari». Fent tota mena de concessions als amics de «Lluita», afirmarem que, al nostre entendre, el socialisme es la base del futur estat comunista, que molts esperen.

RUSSIA

No sabem el que entenen els amics de «Lluita» per «premsa reaccionaria». Però si entre aquesta hi encabíssim «El Matí», la seva apreciació no seria pas justa. El diari català esmentat, publicà, temps enera, una sèrie d'articles de Ruiz Manent, en els quals, es feia la descripció dels avenços industrials de Rússia, sota el règim soviètic.

Fer-ne la descripció no és fer-ne l'apologia. Nosaltres tenim preparada una extensa informació sobre el país dels soviets—que sortirà un dia o altre—i ja veuran els nostres amics, com la nostra intenció no es escamotejar-los-hi (als soviets) absolutament res. Però com ja diguerem dies passats, els relatius avenços soviètics—molt llunyans encara, dels aconseguits pels demes països—ens fan horror.

Perdura encara en el record de tots, la persecució que fou objecte la Religió Catòlica i els seus ministres a Mèxic durant la presidència del general Calles. Avui la lepra s'ha apoderat d'ell i l'assisteixen dos pares Jesuïtes, no ignorant el perill que corren.

Farien semblant sacrifici els nostres senyors a qui s'els hagués perseguit, vexat o martiritzat?

Segueix la persecució: Les darreres víctimes

(Vé de la pàgina 1)

Caldria preguntar-nos, doncs, quin és el prestigi d'aquest Govern—i fixi's que diem *govern* i no *règim*—per a exigir dels ciutadans el compliment de la llei. Per una part, reconeix una legislació internacional i ataca un dels seus principis. Garantitza el dret d'Associació i dissolt la més honrosa d'Espanya. Recull dins el text constitucional, el dret de propietat i s'incalca dels béns dels altres. Les declaracions ministerials, d'aquests dies han condemnat els fets de Castilblanco, Arnedó, Bilbao i el moviment revolucionari de les comarques de Manresa. Aquestes declaracions pel que hem indicat, ens han semblat, particularment, grotesques.

El senyor Ortega i Gasset pot continuar fantasiejant amb la seva «alegria de la República». La bona voluntat de la majoria de ciutadans topa amb els homes que governen, endeñats a esventar odis i més odis fins a saturar-ne l'ambient. Si llurs actuacions no són rectificades a temps, Espanya, aviat, serà un garbuix indestriable d'odis en ebullició.

La salut de la República no pot consentir víctimes. Cal demostrar—com realment és—que dins la República, hi caben totes les consciències. Aquest Govern, lamentablement, prova tot el contrari, i els republicans tots, ho hem de planyer.

Amagar la veritat als ulls del poble que, per desgràcia no disposa de temps per informar-se, es un atemptat a la seva bona fé. Fer l'apologia del règim soviètic, a través de les descripcions intencionadament elogioses de llur obra constructiva, sense explicar com aquesta obra s'humiteja, constantment, de sang i de plors de milions d'obrers, equival—i molt mes, en els infants actuals—a col·laborar, eficaçment, en pró del desordre i de l'anarquia. Els fets revolucionaris d'aquests dies, ens ho demostren abastament...

Nosaltres—perdoneu la immodèstia—també ens compitem entre la premsa intel·ligent. I considerem tot el dramatisme que conté l'experiència soviètica (no rusa. El poble rus odia amb tota la seva força als soviets).

Ara, que les conseqüències que en treiem, com a homes lliures que ens sentim i com a rebels que som, són sens dubtè, oposades a la dels nostres amics.

Seguirem treballant per una transformació radical de la societat dels nostres dies, però Rússia... mai!

FINAL

Nosaltres també rellevem als nostres amics de l'obligació de contestar-nos. No sabem que mai hagim escrit cap paraula feridora. Si els amics de «Lluita» opinen el contrari els preguem que vulguin dissimular-la, car la nostra intenció mai no ha estat ofendre'ls. Ells al seu camp i nosaltres al nostre, seguirem treballant pels nostres ideals, sense, però, violar els límits de la més estricta correcció i de la més neta esportivitat, per ells tan desitjada. I per nosaltres, també.

POLITICA

Els telegrams d'«EL TEMPS»

La nostra redacció, en tenint esment del decret dissolent la Companyia de Jesús, i d'incautació de tots els béns llurs, transmeté, immediatament els següents telegrams:

«Cardenal Secretari d'Estat
Ciutat del Vaticà

Redacció «EL TEMPS», setmanari social-cristià, nacionalista-republicà, interpretant sentiment lectors, protesta dissolució Companyia de Jesús i confirma la seva incondicional adhesió Santíssim Pare.—Cirac Director.»

«Senyor President Consell de Ministres.

Madrid

La Redacció d'«EL TEMPS» setmanari vallenc, eleva a V. E. enèrgica i respectuosa protesta decret dissolució Companyia de Jesús.—Cirac, Director.»

«Senyor President de la Generalitat.

Barcelona

La redacció d'«EL TEMPS» setmanari vallenc, social-cristià, nacionalista-republicà, protesta davant Govern Catalunya, decret dissolució Companyia de Jesús, dictat Govern Madrid. Cirac, Director.»

L'exemplaritat d'una vida

(Vé de la pàgina 1)

crueltat a força de bondat envers el pròxim. Ella que necessitava conhort tant com d'altres esdevenia cirineu amatent. I així envellí, fent de providència del desvalgut, estimant amb amor de predilecció els fills sense mare i els que n'havien estat separats per la misèria o la culpa del pare. Solament Déu, els humils i ella sabien com eren freqüents i pròdigs els seus ajuts, realitzats amb aquella cura tan finament cristiana d'amagar a la mà esquerra allò que repartia la dreta.

Sentieu dir aquests dies a la gent del poble: «els necessitats han perdut una ploma». I la ciutat, afegim nosaltres, una protectora, anònima per voluntat i generosa per afecte.

Això és molt més d'agrair perquè la finada no era filla de Valls; per bé que es captinué com si n'hagués estat la filla més reconeguda. Ho testificarà als esdevenidors el seu nom que retola un carrer vallenc, el que fou testimoni silenciós de les anades i vingudes de mares atribolades i de bones persones que truquen a les portes que no es tanquen a profit de la infància soplujada en el recer de la Caritat.

Per beneir la seva memòria ens semblen del tot escaients els mots del sant exegeta: «Vessà llàgrimes amb els afligits, tingué pietat dels pobres i humils, i vianant a través de la terra, seguí el seu camí fent el bé a bell doll.»

Que el seu exemple tregui florida.

F. DE VILACLOSA

NOVIS - MOBLES - NOVIS

Mireu pels vostres interessos.
Necessiteu amoblar el vostre pis?
Senyora, vol reformar la seva casa?

Aquí trobarà el que vostè necessita a preus molt limitats, per ésser de construcció pròpia i anar de fabricant al comandador.

MOBLES DE TOTES CLASSES

A. CLAVÉ, 25
Enfront de la Plaça del Quarter
VALLS

COMBUSTIBLE BLEND

especial per a

Calefacció central, Salamandres i estufes

Economia 15 %.

Dipòsit a la fàbrica de Gas - Telèfon n.º 2

Es reparteix a domicili

VALLS